

Ἄψυ νερό ἤπεισε σήμερο Κρήτ. Φωτιά ἀψυά Σίφν. Φοῦρνους ἀψύς Θεσσ. || Γνωμ. Ἀψέα νερά ρυακοφαγώματα (ἡ ραγδαία βροχή παρασύρει τὸ χῶμα τῶν ἀγρῶν) Κάρπ. β) Ὁξύς, διαπεραστικός, ἐπὶ φωνῆς Λέσβ. Πόντ. (Τραπ.): Ἀψὺν λαλίαν ἔδ' Τραπ. 12) Καθαρός, ἀμιγῆς Πελοπν. (Λακων. Μάν.): Ἀψὺ σ'τάρι Λακων. Ἀψεῖο τυρὶ τρώ' (τρώγω τυρὶ χωρὶς ψωμί) Μάν. Τρώεται ἀψεῖο (ἐπὶ φαγητοῦ τρωγομένου χωρὶς ψωμί) αὐτόθ. Τρώει τὰ λάχανα ἀψεῖα αὐτόθ. Ἀψεῖο μαργαριτάρι Μάν. || Γνωμ. Ὁ πουλλολόγος πούπουλα καὶ ὁ παρὰς χλέπια καὶ ὅπου κυνηγάει τ' ἀγριμικὰ ἄψεῖα ξεπολυσία Λακων. 13) Καθαρός, διανυγῆς Πελοπν. (Λακων.): Ἀψεῖος νοῦς.

ἄψυχα ἐπίρρ. σύνηθ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄψυχος.

Χωρὶς ψυχὴν, ἀτόνως, ἀσθενῶς: Δουλεύει - μιλεῖ - περπατᾷ ἄψυχα.

ἄψυχῆαρις ἐπίθ. ἀγν. τόπ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄψυχος καὶ τῆς καταλ. -ίαρις.

Δειλός. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀναγν. 1, ἔτι δὲ ἄψυχος 2 β.

ἄψυχομάχητος ἐπίθ. σύνηθ. ἄψυχομάχιστος Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *ψυχομαχητός < ψυχομαχῶ.

Ὁ μὴ ὑποστάς τὴν ἐπιθανάτιον ἀγωνίαν ἐνθ' ἀν.: Ἀψυχομάχητος πέθανε, δὲν ψυχομάχησε καθόλου σύνηθ.

ἄψυχοπονεσιὰ ἡ, πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄψυχοπόνετος.

Ἐλλειψὶς συμπαθείας πρὸς τοὺς πάσχοντας, ἀσπλαγχνία, ἀναλγησία.

ἄψυχοπόνετος ἐπίθ. πολλαχ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *ψυχοπονέτος < ψυχοπονῶ.

Ὁ μὴ συμπαθῶν τοὺς δυστυχοῦντας, ἀνοικτίρμων, σκληροκάρδιος.

ἄψυχος ἐπίθ. κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Οἶν. κ.ά.)

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. ἄψυχος.

1) Ὁ ἄνευ ψυχῆς, ὁ μὴ ζῶν, νεκρὸς κοιν.: Τὸν χτύπησε κ' ἔπεισε νεκρὸς ἄψυχος. Σῶμα ἄψυχο κοιν. || Αἰνίγμ.

Ἀψυχος ψυχὴ δὲν ἔχει | καὶ ψυχὴς παίρνει καὶ φεύγει (τὸ πλοῖον) σύνηθ. Ἀψυχος ψυχὴ δὲν ἔχει καὶ τοῦ βάνω κ' ἔχει (ὁ λύχνος καὶ τὸ ἔλαιον) Πελοπν. (Πυλ.) Ἀπ' ἄψυχο ψυχὴ ἐννείσται καὶ ἀπὸ ψυχῆ ἄψυχο (ἀπὸ τὸ ἀβγὸ τὸ πτηνὸν καὶ τὰνάπαλιν) Νάξ. (Ἀπύρανθ.) 2) Ὁ ἄνευ σθένους ἡ δραστηριότητος, νωθρὸς σύνηθ. καὶ Πόντ. (Κερασ. κ.ά.): Εἶναι ἄψυχος ἄνθρωπος, ὅλα του εἶναι ἄψυχα. Ἀψυχο βλέμμα. Ἀψυχα λόγια σύνηθ. Μὲ μορφή... μὲ ἄψυχα, κρύα μάται ΔΒουτυρ. Μὲς στοὺς ἀνθρωποφάγ. 63. β) Ἀτολμος δειλὸς σύνηθ. καὶ Πόντ. (Οἶν.): Ἀψυχος ἄνθρωπος σύνηθ.

Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἄψυχῆαρις, ἀντίθ. ψυχωμένος. 3) Ἀδύνατος, καταβεβλημένος, ἰσχνὸς Μακεδ. (Βογατσ. Καταφυγ.) Πελοπν. (Οἶν.) Πόντ. (Οἶν.) Στερελλ. (Αἰτωλ.): Ἀψ'χου πιδὶ Βογατσ. Ἀψ'χου μ'λάρ' Αἰτωλ. Πρώτα ἄψ'χα αὐτόθ. Συνών. ἀναγν. 2, ἀχαμνός 4. β) Φιλάσθενος Θράκ. (Μάδυτ.) 4) Ἀτροφικός, ἐπὶ φυτῶν Στερελλ. (Αἰτωλ.): Ἀψ'χα σ'τάρια - σταφύλια - καλαμπόκια κττ. Συνών. ἀψώμιστος, ἄψωμος, ἀψώματος 1. 5) Ὁ εὐκόλως φθειρόμενος, ἐπὶ ὑφάσματος Ἡπ.: Ἀψυχο παννί. 6) Ἀγονος, ἐπὶ ἀγροῦ Νάξ. (Ἀπύρανθ.): Ἀψυχο χωράφι. 7) Φειδωλὸς Ἡπ. (Ζαγόρ.)

ἄψύχωτος ἐπίθ. (I) Λεξ. Μ'Εγκυκλ. Πρω. Δημητρ. Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *ψυχωτός < ψυχωῶ.

Ὁ στερούμενος ψυχῆς, θάρους.

ἄψύχωτος ἐπίθ. (II) Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *ψυχωτός < ψυχοῦμαι.

Ἐκεῖνος ποῦ δὲν ἐψυχώθη, δὲν προσεβλήθη ἀπὸ ψυχῶν, ἦτοι ἐλώδη πυρετόν.

ἄψωμιὰ ἡ, Σῦρ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ οὐσ. ψωμί.

Ἐλλειψὶς ψωμιοῦ, πείνα, λιμός.

ἄψώμιστος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἄψώμιστους Μακεδ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *ψώμιστος < ψωμίζω.

Ἀψώμος, ὁ ἰδ.: Ἀψώμιστα - καλαμπούκια - καρύδια - μύγδαλα - στάχνα κττ.

ἄψωμίλα ἡ, Πελοπν. (Μεσσ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄψωμος καὶ τῆς καταλ. -ίλα.

Ρικνότης τοῦ καρποῦ.

ἄψώμιστος ἐπίθ. Λεξ. Δημητρ. ἄψώμιστους Λῆμν.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *ψώμιστος < ψωμίζω.

1) Ἀψώματος 2, ὁ ἰδ., Λῆμν. 2) Ὁ μὴ ψωμισθεὶς, ὁ μὴ διατραφεὶς Λεξ. Δημητρ.: Ἀρρωστος ἦταν καὶ δὲν τὸν ἄφησαν οἱ δικοὶ τοῦ ἀψώμιστο.

ἄψωμος ἐπίθ. Κέρκ. Πελοπν. (Μεσσ. Σουδεν. Τρίκκ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ οὐσ. ψωμί.

Ὁ μὴ μεστωμένος, ἄμεστος, ρικνός, ἐπὶ καρποῦ ἐνθ' ἀν.: Ἀψωμο σ'τάρι Σουδεν. Ἀστάκια - γεννήματα ἄψωμο Κέρκ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἄψυχος 4, ἀντίθ. ψωμωμένος (ἰδ. ψωμώνω).

ἄψώματος ἐπίθ. σύνηθ. ἄψώματος Εὐβ. (Κουρ.) ἄψώμοντας βόρ. ἰδιώμ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *ψώματος < ψωμώνω.

1) Ἀψώμος, ὁ ἰδ., σύνηθ.: Ἀψώματος καρπός. Ἀψώμωτη βρίζα. Ἀψώμωτο κριθάρι - σ'τάρι κττ. Ἀψώμωτα κουκκιά - φασόλια κττ. 2) Μεταφ. ἰσχνός, ἀτροφικός, ἀδύνατος, ἐπὶ ἀνθρώπων καὶ ζώων Εὐβ. (Κουρ.): Ἡ νύμφη εἶναι ἀλίπου ἀψώμωτη || Φρ. Ἀψώμουτου πρᾶμα (ἐπὶ ἀσθενικοῦ παιδός). Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀχαμναδύνατος.

ἄψώνιστα ἐπίρρ. σύνηθ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄψώνιστος.

Χωρὶς νὰ ἔχη τις ψωνίσει: Ἀκόμα ἔχω ἀψώνιστα.

ἄψώνιστος ἐπίθ. κοιν. ἀψώνιστε Τσακων. ἀψώνιστος πολλαχ. καὶ Πόντ. (Τραπ.) ἀψώνιστους βόρ. ἰδιώμ. ἀψώνητος Λεξ. Δημητρ. ἀψώνητος Πόντ. (Κερασ.) ἀψώνητος Πελοπν. (Μάν.) ἀψώνητος Πόντ. (Τραπ.) ἀψώνιος Κέρκ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *ψώνιστος < ψωνίζω.

1) Ἐκεῖνος τὸν ὅποιον δὲν ἐψώνισέ τις, ὁ μὴ ἀγορασθεὶς κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Τραπ.) Τσακων.: Τὰ ροῦχα μας τὰ ἔχουμε ἀκόμα ἀψώνιστα κοιν. 2) Ἐπὶ πόρνης, ἡ μὴ εὐροῦσα ἐραστὴν σύνηθ.: Ἐμεῖς ἀψώνιστη. 3) Ἐνεργ. ὁ μὴ ἀγοράσας ὀψώνια κοιν.: Ἀργησα νὰ βγῶ σήμερα κ' ἔμεινα ἀψώνιστος.

ἄψώνω Α.Ρουμελ. (Φιλιππούπ.)—ΑΤραυλαντ. Ἐξαδέλφ. 10—Λεξ. Μ'Εγκυκλ. Δημητρ. ἀψώνου Θράκ. (Αἰν.)